

DIALOGUE 8

Paul and Mary are invited for losar celebration at Döl-ma's house. There they meet Döl-ma's parents and her younger sister who have recently arrived from Nepal to visit her and to have a family reunion on losar. Being George's friends, Döl-ma's parents are keen to know Paul and Mary.

Paul	བཀྲ་ཤེས་བདེ་ལེགས།	Dra-shi-day-lek.
ལྷོ་ལ་མ་	བཀྲ་ཤེས་བདེ་ལེགས། རྩོན་ལ་ཕྱེ་མར་བཞེས་དང་།	Dra-shi-day-lek. First have some chema.

Döl-ma offers “chemar” (a mixture of barley flour and butter) to Paul and Mary as it is the custom. They each take a pinch from the “chemar” and say

བཀྲ་ཤེས་བདེ་ལེགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས།

ལྷོ་ལ་མ་	<p>ཁྱོད་གཉིས་ཕོ་ལ་དང་ མེ་རི་ལགས་གཉིས་རེད།</p> <p><i>Pointing toward her parents, Döl-ma says</i> ངའི་པ་ལགས་ ཞ་མ་ལགས་ ངའི་སྲུང་ཀྱུག་</p> <p>བུ་མོ་ཚུང་བ་ རྩོ་ལགས་ཁྱོད་རང་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་</p> <p>ཚོར་ཀྱི་རེད་ལ། པ་ལགས་མཚན་ལ་ཡང་དག་རེད།</p> <p>ཞ་མ་ལགས་ཀྱི་མཚན་མཚོ་མོ་རེད། ཅུང་མོའི་</p> <p>མཚན་བདེ་སྦྱིད་རེད། པ་ལགས་ཞ་མ་ལགས་ཁོ་</p> <p>རྣམ་ཚོ་ཁོ་ཉིད་གར་བལ་ཡུལ་ནས་ཕྱི་ལོ་ལ་པ་རེད།</p>	<p>This is Paul and Mary. This is my father, my mother, my younger sister. You two know my older brother, right? My father's name is Yang-dak. My mother's name is Tso-mo; my younger sister is De-gyi. They [lit, mother, father, all of them] arrived from Nepal the day before yesterday.</p>
Mary	<p>བལ་ཡུལ་ནས་ག་འདྲེས་སེ་ཕྱི་ལོ་ལ་པ། གནམ་ཐོག་</p> <p>ནས་ཕྱི་ལོ་ལ་པ་ ས་ཐོག་ནས་ཕྱི་ལོ་ལ་པ།</p>	<p>How did you get here from Nepal? Did you come by air or by land?</p>
Parents	<p>ང་ཚོ་མོ་ཀྱའི་ནང་ལ་ཡོང་པ་ཡིན། ཀ་ཐ་མན་གྱི་</p> <p>ནས་སྤྱི་ལོ་བར་དུ་སྤྱི་སི་གར་སྦྱོག་འགྲོ་མཁན་ཡོད་</p> <p>རེད། ཐང་ཏོག་ཙམ་ཆད་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས་སྤབས་</p> <p>བདེ་པོ་ཞི་དྲག་ཡོད་རེད། གནམ་གྱི་བཅའ་ལྷན་གྱི་</p> <p>ཞི་དྲག་ཚུང་གི་རེད།</p>	<p>We came by vehicle. There is a direct bus from Kathmandu to Delhi. Except for being a bit tiring, it is very convenient. Compared to the plane, the fare is much less.</p>

<p>Mary</p>	<p>ཁྱོད་རྒྱམ་ཚོ་དྲ་རམ་ས་ལ་ར་ཡང་སེ་ཚེ་བས་བསྐྱུར་ གནང་གི་ཡོད་པས།</p>	<p>Do you often come to Dharamsala?</p>
<p>Parents</p>	<p>ལགས་ཡོད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སློལ་མ་ལགས་ཐུག་ ག་ཡང་སེ་ཡོད་གི་ཡོད་ལ། དེའི་སྤང་ལ་རྒྱལ་བ་ ཅིན་པོ་ཚེ་འདིར་བཞུགས་གནང་འཇགས་ཡོད་ཅང་ སྲ་རགས་ལ་གསུང་ཚོས་ཞུ་ག་དང་སྤྱོད་ནས་ནས་ཡང་ ཡོད་གི་ཡོད།</p>	<p>Yes. For one thing, we often come to see Döl-ma. And, on top of that, since the Dalai Lama lives here, sometimes we also combine our visits with attending [his] teachings.</p>
<p>Mary</p>	<p>བྱས་ན་སློལ་མ་ལགས་པར་བལ་ཡུལ་ལ་གུང་ གསེང་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་པས།</p>	<p>So, doesn't Döl-ma go to Nepal for vacations?</p>
<p>Parents</p>	<p>ལགས་ཡོད་རེད། ལོ་རེ་རེའི་ནང་ལ་ཐེངས་གཅིག་ མ་མཐུང་སར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། སློལ་མ་ལགས་ བོད་གཞུང་གི་ཕྱག་ལས་གནང་གི་ཡོད་ཅང་ང་ཚོ་ཚང་ མ་དགའ་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད།</p>	<p>Yes, she does. Every year she comes at least once. We are all very pleased that Döl-ma works for the Tibetan government.</p>
<p>Paul</p>	<p>བལ་ཡུལ་ལ་གཏན་དུ་བཞུགས་མཁན་བོད་པ་ཞེ་དྲག་ ཡོད་རེད་པས།</p>	<p>Are there a lot of Tibetans living permanently in Nepal?</p>
<p>Parents</p>	<p>ལགས་ཡོད་རེད། ཉ་ལམ་བོད་མི་སྤྱོད་ཕྱག་ཁ་གས་ མིང་འགྲོ་བོད་པའི་དགོན་པ་ཡང་ཞེ་དྲག་ཡོད་རེད།</p>	<p>Yes there are. There are probably several thousand. There are also many Tibetan monasteries.</p>
<p>བདེ་སྐྱིད་</p>	<p>མི་རེ་ལགས་དང་ ཕོལ་ཁྱོད་རྒྱམ་གཉེས་ཕྱག་ལས་ ག་རེ་གནང་གི་ཡོད།</p>	<p>Mary and Paul, what do you do?</p>

<p>Paul</p>	<p>ང་བསམ་སློབ་མཚན་རིག་པ་ཡིན། དེང་སང་ང་ཇི་ ཕར་སོན་སློན་ཁང་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངའི་ལས་ཀ་གཏེ་བ་དེ་སེམས་གྱི་ན་ཚ་ཡོད་མཁན་ ཚོ་བཙུག་ཐབས་བྱེད་ཡོད། ན་ཚ་དེའི་གྲས་མང་ པོ་གཅིག་ལ་དམིགས་བསལ་སློན་ཟེར་ག་ཡི་ཡོད་མ་ རེད། གཙོ་བོ་ནད་པ་ཚོར་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་བཙུག་ ཐབས་བྱེད་ཡོད། ཁོ་ཚོ་མང་ཆེ་བ་ཡང་ན་ སེམས་ཁྲུལ་དང་ དངངས་སྐྱེག་མང་བྲག་པ་དང་ དེ་མིན་ན་སློན་མ་རྒྱུ་དུས་པ་མས་གསོ་སྐྱོང་ཡག་ པོ་མ་བྱས་པ་ཤ་སྟག་རེད། རྒྱལ་སྐབས་ལ་ང་སློབ་ བླ་ཁག་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ག་འགྲོ་དགོས་རེད།</p>	<p>I am a psychologist. Nowadays I work at the Jefferson Hospital. My main job is treating people with mental disorders. For many such illnesses, there aren't special medicines. Mainly, one treats them through conversation. Most of them [suffer from] excessive worry or anxiety, or in their childhood, their parents didn't care for them well. Sometimes I also have to lecture in schools.</p>
-------------	---	--

<p>Mary</p>	<p>ང་ཆར་ལོ་ཙམ་གྱི་ལ་གཟུགས་མཐོང་རྒྱུ་འཕྲིན་ནང་ ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངའི་ལས་ཀ་དེ་གཟུགས་ མཐོང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཐོག་གསར་དུ་བསྐྱོད་ཡག་གི་ལྷན་ མོའི་ལོ་ཚམ་གསར་པའི་སྐོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཡོད་ དེ་རེད། དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་སློབ་བརྟན་གཅིག་ བཟོ་ཡ་འཆར་གཞི་ཡོད་ན་ངའི་ལས་ཀ་དེ་བོད་ཀྱི་ སྐོར་ལ་ཁུངས་བཞག་སའི་དེབ་དང་ ཡིག་ཆ་མང་ པོ་བསློགས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སློང་དོན་ དེ་ཚོ་བྱ་དུ་བཏོན་དགོས་ཤིང་། ང་ལས་ཀ་བྱེད་ས་ དེ་ཨི་ཤི་ཡའི་སློང་ཆེན་གྱི་སྤེལ་ཆེན་དེ་རེད། ངས་ གཟུགས་མཐོང་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཀ་མ་བྱེད་གོང་ལ་ སློབ་གྲུའི་དགོ་ཆེན་ལོ་ཁ་གསུམ་གཅིག་བྱས་པ་ཡིན། སློབ་གྲུའི་དགོ་ཆེན་གྱི་ལས་ཀ་དེ་ཡག་པོ་ཞི་བྲག་ཡོད་ ཤིང་དེ་སྤྱི་རབས་ཉེ་བ་བྲག་བྱེད་ཀྱི་འདུག གང་ཡིན་ ཟེར་ན་ལོ་རྟག་པར་ཕལ་ཆེ་བ་སླབ་ཡ་དེ་གཅིག་པ་ སང་བསླབ་བསྟན་དགོས་ཤིང་། བྱས་ཅང་ངས་ལས་ ཀ་བརྗེ་པོ་བསློགས་པ་ཡིན། དེང་སང་ངའི་ལས་ཀ་ དེ་སློང་བ་སློང་པོ་ཞི་བྲག་འདུག</p>	<p>I work in a television station in Charlottesville. My job is to do research on [materials for] new programs to be shown on tv. For example, if there is a plan to make a film about Tibet, my job is to read a lot of sourcebooks and [other] documents on Tibet and to pull out the relevant and essential information. I work in the Asian section. Before working for television, I taught school for several years. Teaching school is a very good job, but sometimes it can get a little boring because you have to teach pretty much the same thing every year. So I switched jobs. My present job is very interesting.</p>
<p>བདེ་སྐྱོད་</p>	<p>ལོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཕྱག་ལས་ནས་གུང་གསེང་དུས་ ཚོད་ག་ཚོད་ཡོད་ཤིང་།</p>	<p>How much vacation time from your work do you get every year?</p>

<p>Mary</p>	<p>གུང་གསེང་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་དེ་ལས་ཀ་སོ་སོར་ མི་འདྲ་བ་ཡོད་རེད། ང་ལ་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ བདུན་སྟག་གསུམ་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད་ བོལ་ ལ་བདུན་སྟག་དུག་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་ང་གཉིས་ གཉིས་ཀ་གུང་གསེང་ལོ་གཉིས་ཙམ་བསགས་ནས་ སྤོངས་གཅིག་ལ་མཉམ་པོ་ལེན་ན་ཡང་འགྲིག་གི་ ཡོད་རེད།</p>	<p>The length of vacations differs from job to job. I only get three weeks a year. Paul get six weeks. But we can both save our vacation time for two years, and take it all at once together.</p>
<p>Parents</p>	<p>མི་རི་ལགས། རྒྱུ་དང་གཉིས་ལ་ཨ་བ་ཡོད་པས།</p>	<p>Mary, do you two have children?</p>
<p>Paul</p>	<p>ལགས། ད་ལྟ་མིན། ང་གཉིས་ད་ལྟ་ཆང་ས་བརྒྱབ་ རྒྱ་ཡིན་ལ་ ལས་ཀ་དང་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་སྤྲུ་གུ་ ཡོད་ན་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་ས་རེད། ཡིན་ནའི་ ང་གཉིས་ཆང་ས་བརྒྱབ་སོང་ན་སྤྲུ་གུ་ཉར་གྱི་ཡིན།</p>	<p>No, not now. We're not married yet. In terms of work and many other factors, if we had children it would be very difficult. But once we're married, we will have children.</p>
<p>སྟོལ་མ་</p>	<p>འཇོ་ར་ཇི་ལགས། རྒྱུ་དང་ཨེ་ལེག་སི་དང་ རོ་ བོན་གཉིས་ནང་ལ་བཞུགས་འདུག་མི་འདུག་གཟེགས་ ག་ཕེབས་གས། ཁྱོད་ཀྱི་མ་གཉིས་ད་ལྟ་འདྲེ་ཕེབས་མ་ སོང། ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ན།</p>	<p>George, would you go and see if Alex and Robin are at home. They still aren't here. I wonder why?</p>
<p>George</p>	<p>ཁྱོད་གཉིས་དེ་ལི་ནས་ད་ལྟ་རྒྱ་ར་འཁོར་ཡོད་དང་ མིང་ཉ་གོ་གི་མི་འདུག་ ཁ་སང་ང་འགྲོ་དུས་ཁྱོད་ གཉིས་རྒྱ་ར་འཁོར་རྒྱ་རེད་ཤག ངས་ཡིག་རྒྱུང་ གཅིག་བྲིས་ནས་སྟོ་གསེང་ལ་བཅུག་པ་ཡིན།</p>	<p>I don't know if they are back from Delhi yet or not. Yesterday when I went [to see them] they weren't back yet. I wrote a note and slid it through the door.</p>

<p>Mary</p>	<p>ཁོང་གཉིས་དི་ལིར་ཕེབས་ཁ་ལ་མོ་ར་ང་ར་ལོ་བེན་ ལྷག་ཙམ་ཐུག་བྱུང་། མོ་ར་གིས་གསུངས་ཡེ་ལ་ བྱས་ན་ལོ་གསར་ལ་ཡར་སླེབས་ཐུབ་ཨ་ཡོང་གསུང་ གི་འདུག ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀ་ལྷི་ས་དུས་འགྲུངས་ལྷ་ དགོས་ཡོད་གསུང་གི་འདུག དེར་དུས་ཚོད་ཉོག་ ཙམ་འགོར་གྱི་ཡོད་ས་ཟེད།</p>	<p>Just before they left for Delhi, I met Robin briefly. According to what she said, she didn't think they could get back before lo-sar. She said they both had to extend their visas. That will probably take some time.</p>
<p>སྒྲོལ་མ་</p>	<p>བྱས་ན་ང་ཚོ་ཞལ་ལག་ཐང་ཙམ་གནང་མ་གནང་ག་ ཡི་ཡོད་མ་ཟེད་པ། ཨ་མ་ལགས། ཚལ་ལ་ལྷགས་ ཚ་འབྲིག་མ་འབྲིག་གཟིགས་སྐྱི་བྱུང་ངས།</p>	<p>In that case, there is no point in delaying our meal. Mother, did you get a chance to see if the vegetables have enough salt?</p>
<p>Mother</p>	<p>བྱ་མོ། ལྷགས་ཚ་ཉག་ཉག་བྱས་ཤག ད་གསོལ་ཚིག་ དཀྱགས་ན་འབྲིག་ས་ཟེད།</p>	<p>Dear, the salt is just right. We can serve the food now.</p>